

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильесим
гъэтхапэм
къышегъэжъагъэу къидекы

№ 147 (21876)

2019-рэ ильес

ГЪУБДЖ

ШЫШХЪЭИУМ и 20

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭП
къихэтыутыгъехэр ыкли
нэмыхи къэбархэр
тисайт ижүугъотэштых
WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ игъээзет

Шалъэм тетэу атыщт

Блэкыгъэ тхъамафэм ыклем Мыекъопэ псырыкъуаплэм аварие къизэрэшхъугъэм ыпкъ къикъыкъэ республикэм икъэлэ шхъаїэ щыпсэухэрэм зашъохэрэ псыр нахъ макъеу къаїеклахъэ хъугъэ, зимыгъаххэри щыїэх. Джя мэфэ дэдэм пчыхъэм сыхьатыр 10-м гумэкъыгъор дэгъэзыжыгъэ хъугъэ, псыр цыфхэм аїеклагъэхъажыгъ. Мыщ фэдэ гумэкъыгъохэр къемыуцунхэм фытегъэпсихъагъ Мыекъопэ районым хэхъэрэ псэуплэхэмрэ республикэм икъэлэ шхъаїэрэ къакъолїэшт псырыкъуаплэмрэ псыыгъыплэмрэ яшынкъэ проектышхоу Адыгейм щагъэцакъэрэр.

Шугу къэдгъэкъыжын, блэкыгъэ ильесим щегъэжъагъэу ар шольтырым щыпхыраши.

Проектын социальнэ мэхъанешхо зэрийэр АР-м и Лышъхъэ пчагъэрэ къихигъэшыгъ. Къумпыл Мурат къизэриуагъэмкъэ, мы псэуальэр ары зэлъстыгъэштэр нэбгыре мин 300 фэдиз зыщыпсэурэ Мыекъопэ районымрэ Мыекъуапэрэ зыпкъ итэу псыр аїекъехъаныр, аш дакъо зеклонимкъэ комплексим хэхъоныгъэхэр ышынхэр. Бюджет мылькур шуагъэ кытэу гъэфедэгъэнэр, псэуальэр игъом ухыгъэнэр республикэм ипащэ инэппльэгъу ригъэкрыэр.

— Тицыфхэм шэпхъэшлхэм адиштэрэ псыр аїекъэхъэгъенир, зэпбу имыїэу псырыкъуаплэм тоф ышынэир пшъэрыль шхъаїэу зыфэтгъэуцужыхъ. Проектыр зыдгъэцакъкъэ, Мыекъопэ районымрэ тикъэлэ шхъаїэрэ бэкъэ нахыншоу псыр къаїеклахъэ хъущт, — къыуагъ Къумпыл Мурат.

Зэрагъэнэфагъэмкъэ, проектын игэцэлкъэн ильесищим тельтигъа. Псэуальэр ишын пае ильес къэс сомэ миллиардым ехъу къатлупшыщт. Блэкыгъэ ильесим километрэ 17 фэдиз

ашыгъ. Ятлонэрэ чэзыум къыдыххэльятгъа псыхъожьыеу Водопадистэм дэжэ псырыкъуаплэмрэ псыыгъыплакъэхэмрэ щыгъэпсигъэнхэр.

Тикъэлэ шхъаїэ зашъохэрэ псыр къылээзгъэхъэрэ псырыкъоплэм зэхэтэир 1982-рэ ильесим агъэпсигъагъ, псыр зэрыкъорэ пкыгъохэр жы зэрэхъугъэхэм къыхэкъыкъэ ахэр зэблахъунхэ фаеу унашь щылагъ. Федералынэ программэу «Урысаем и Кыыбл» зыфилорэм къыдыхэлтыгъа шхъолтырим сомэ миллиард 1,3-м ехъу къыфатлупшыгъагъ, аш ишуагъэкъэ псырыкъоплэм километрэ 120-м ехъум щыщэу километрэ 57,6-р зэтэргээпсихъагъ. Ашкъэ программэр

ухыгъэ хъугъэ, ау проектым игъэцэлкъэн лягъэклотэним пае республикэм джыри мыльку ишыкъэгъагъ. Пшъэрыльэр зэшохыгъэним фэшл Адыгейм ипащэхэр федеральнэ къулыкъухэм ялъыклохэм пчагъэрэ alyklagъэх, зэдэгүүгъэгъухэр адьрягъа. Аш зэфэхъыссыж дэгъухэри къыкъэлтыгъа, мэхъанешхо зиэ проектыр Адыгейм щылъагъэклотагъ. Мы ильесим псырыкъоплэм километрэ 16 фэдиз атынэу агъенафе.

ТХЬАРКЬОХЬО

Адам.

Сурэтыр Мыекъопэ къэлэ администрацием ипресс-къулыкъу къытэкигъэхъагъ.

ЯПЧЬАГЬЭ НАХЫБЭ ШЫГЬЭНЫР

Лъэпкъ проектэу «Гъэсэнгъэм» къыдыхэлтыгъэ зэхащэгъэ шъольыр проектэу «Социальная активность» зыфиюрэ Адыгейим зэрэцагъяцакъэрэм зыщите гузыгъэх зэхэсигъо тыгъуасэ Мыеекъуапэ Ѣыкъуагъ. АР-м гъэсэнгъэмрэ и Энгъэмрэ и Министерствээ «Волонтеры Адыгей» зыфиюрэ добровольческэ гупчамрэ Йофтхъабзэм къещакъо фэхъугъэх.

— Муниципалитетхэр непэ гумэкъыгъо зэутэххэрээр зэхэтфыщтих, — кытфелуатэ АР-м иволонтерскэ Гупчэ ипащэу Ованес Шекерьянц. — Йофтхъабзэм районхэм яадминистрациихэм ялъыкъохэм анэмькъэ, ресурснэ гупчэхэм, гурты еджалъэхэм ялофшиххэрэ, вожатэхэр къедгъэблэгъагъэх.

Непэрэ мафэм ехъулэу Адыгейим Ѣыпсэухэрэм яроценти 10-м нахыбэ волонтер движением хэт. Добровольчествэм шъольырим джыри нахь зышишъомбгъуным, шоигъоныгъэ зиэу волонтер движением хахъэхэрэм япчъагъэ нахыбэ шыгъэнэри пшъериль шъхъаэу

щытхэм ащиш. «Социальная активность» зыфиюрэ шъольыр проектыр мы лъэнъикъор ары нахь игъэкъотыгъэу зыпылыштих.

Зэхэсигъом къызэрэшыхагъэшыгъэмкэ, добровольчествэм зиушъомбгъуным фэш миш фэгъэхъигъэ къэбар цыфхэм альягъэйэсын фе. Нахыбэу гурты еджалъэхэм якъэлэджа-къохэр мы лъэнъикъом хашэнхэу, нэужмын унагъом исхэри къыхагъэлжэхэнхэу зэхэсигъом зэхшэдштаях.

— Бэдээогъум и 19-м къынгъэжъагъэу и 25-м нэс волонтерхэм я Слет зыгъэпсэфыгъэхэм ащиш Ѣыкъуагъ. Адыгейим

имуниципалитетхэм къарыкъыгъэ ныбжыкъэ нэбгырэ 270-м ехъу йофтхъабзэм хэлжэгъагъ, — кытфуагъ Ованес Шекерьянц. — Аш шлгъэ гъэнэфагъэ къытыгъ, сыда пломэ шэнэгъэу зэрэгэгъотыгъэм даклоу, ныбжыкъэхэм гүхэлхэу яхээм, гумэкъыгъохэу зэуалъэхэрэм зашидгъэлэгъозагъ. Нэужым «Волонтеры Адыгей» зыфиюрэм логотипу фашыгъэр зэхэсигъом къыщаагъэлжэгъуагъ, талакъэ пшъериль эу зыфагъэу-цужырэм ягъэцэхэн зэхшэдштаях.

ГЬОНЭЖЬЫКЬО

Сэтэнай.

Сурэтыр Ѣашына Аслын тирхыгъ.

Социальна Йофтхъабз

«Тызэгъус» — джары зэреджагъэхэр спортивнэ-зэтгээцүүжын йофтхъабзэу шышхъэум и 14-м Ѣылагъэм. Аш ипсауныгъэкъэ Ѣыкъклагъэ зиэх нэбгырэ 25-рэ зерищэллагъ.

Йофтхъабзэм къещакъо фэхъугъэх хяфаизэхэм я Урысые обществэу Мыеекъуапэ Ѣылэхэм сэкъатныгъэ зиэхэм яобществэу «Волшебный фонарь» зыфиюрэмрэ.

— Лъэнъикъо зэфшъхъафхэмкэ сэкъатныгъэ зиэхэр зыхэлжээхъэх йофтхъабзэр мишэ алерэ зэхэтэшэ. Анахь дэгъухэр къыхэдгъэшынхэу, зэдгъенхэхъохуа арэл мурадэутиэр. Анахь шъхъаэр цыфхэр нэуасэ зэфшъыгъэнхэр, зэдгъэгүүшгъэхэнхэр, зы шоигъоныгъэ къызэдагъотынхэр ары,

— къыуагъ хяфаизэхэм я Урысые обществэу Мыеекъуапэ Ѣылэхэм итхъаматэу Алексей Хлоповым.

Цыфхэм ипсауныгъэ зэрар эзимыгъэкъитхэ спорт лъэпкъхэр архы йофтхъабзэм щагъэфедагъэхэр. Шашкэ ыкъи столкъын теннис ешлагъэх, дротикхэр адзыгъэх. Ахэм алтыпльагъэх волонтерхэу янхэр.

— Йофтхъабзэхэр зэхэтгэнхэмкэ ныхэр ренэу тиэплигъех. Ахэм лъэшэу таффэрэз, — elo обществэу «Волшебный фонарь» зыфиюрэм ипашау Анна Косаревская.

«Волшебный фонарь» зыфиюрэ творческэ мастерскоим ильээсич хъугъэу йофтхъабзэм илаа ахэм зиэхэр шуаагъэ къытгэу обществэхэх гэгээзэжыгъэнхэмкэ миш фэдэ йофтхъабзэхэм мэхъанэшхоя.

ЗЭНЭКЪОКЬУМ ШҮҮКЪЫХЭЛАЖ!

Адыгэ Республикэм йофтхъабзэм социальнэ хэхъоныгъэмрэ и Министерствэ социальнэ мэхъанэ зиэхэдэу афигъэшьошэнхэмкэ мыкоммерческэ организацихэу социальнэ йофтхъабзэхэм афигъэшьошхэхэр зэнэкъохум хэлэжээнхэу къыргъэблагъэх.

Цыфхэм ясоциальнэ фэофашэхэм язэшохын епхыгъэ проектишхохэу мы къыкъэлтыкъохэрэ лъэнъикъохэмкэ агъэцекъэштхэм апэухуащт ахьщэр алэкъэгъэхъэгъэнхэр ары грантхэр ятыгъэнхэм къыдилтыэрэ:

1) цыфхэм ясоциальнэ фэофашэхэр гъэцэкъэгъэнхэр ыкъи а лъэнъикъомкэ Ѣэплигъу ятыгъэнхэр;

2) обществэмкэ Ѣынагъоу Ѣынагъоу зекъуакъэхэр, мыхъо-мышьаагъэхэр цыфхэм зэрмийханхэм епхыгъэ йофтхъабзэхэр зэшшохыгъэнхэр;

3) цыфхэм япсауныгъэ къэу-хъумэгъэнхэр ыкъи Ѣылэхэм-псэ-

укъэ тэрээыр пропагандэ шыгъэнхэр;

4) шүүшлэхээрэвэл онцгойхэрээр зэхэцэгъэнхэр ыкъи ахэм Ѣэплигъу афэхъугъэнхэр;

5) наукаар гъэсэнгъэмрэ альянсикъохэр Ѣофтхъохэр зэшшохыгъэнхэр;

6) культурэмрэ искусствэмрэ ялхыгъэ йофтхъабзэхэр гъэцэкъэгъэнхэр;

7) Урысие Федерацаем Ѣыпсэурэ цыфхэм ядээ-патриот пүнчыгъэ ылъэнъикъохэр Ѣофтхъохэр зэшшохыгъэнхэр;

8) цыфхэм лъэпкъэ зэфшъхъафхэу Урысие Федерацаем Ѣыпсэурэ цыфхэм язэдэлжэгъэнхэр тээрэх: 8(8772) 52-13-30.

укъэ тэрээыр пропагандэ шыгъэнхэр;

Зэнэкъохум хэлажээ зышо-игъохэм тхылтыгъэкъэ е элек-трон шыкъи тетэу лъэту тхылъхэр миш фэдэ чыплигъэ агъэхъынхэ альягъынхэ: къ. Мыеекъуапэ, ур. Советскэр, 176-рэ, Адыгэ Республикэм йофтхъабзэм социальнэ хэхъоныгъэмрэ и Министерств, каб. 36-р.

2019-рэ ильэсийн шышхъэум и 29-м нэс лъэту тхылъхэр аштэштих.

Нахь игъэкъотыгъэу къэбар къызэлхахэе зышохыгъохэр миш фэдэ телефонымкэ терэх: 8(8772) 52-13-30.

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашь

2019-рэ ильэсийн II-рэ квартал урыпсэунымкэ анахь ахьщэ маклэу агъэнэфагъэм ехъыллагъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашьоо «Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашьоо» зыфиюрэ къыдэкъыгъэм и 4-рэ статья ия 2-рэ Iахь тегээпсихъагъэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашьоо:

2019-рэ ильэсийн II-рэ квартал урыпсэунымкэ анахь ахьщэ маклэу агъэнэфагъэм ехъыллагъ:

нэбгырэ телтыгъэу — сомэ 9474-рэ;

Адыгэ Республикэм Ѣыпсэухэрэ цыфхэр социальнэ-демографие куп шъхъаэхэмкэ зэтэутыгъэхэу:

a) йофтшъаэхэм — сомэ 10103-рэ;

b) пенсионерхэм — сомэ 7787-рэ;

c) къэлэцыкъуэхэм — сомэ 9599-рэ.

2. Официалнуу къызылаутырэм ыуж мэфи 10 зытешэхэм мы унашьом куячэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу Александр НАРОЛИН

къ. Мыеекъуапэ, шышхъэум и 15, 2019-рэ ильэс N 194

Адыгейим апэрэу Ѣагъэфедэхэ хъугъэ

Пыдзафэхэр зэхэушихъафыкъыгъэхэу угъоигъэнхэмкэ апэрэ лъэбэкъуухэр Республикэм Ѣадзыгъэх. Шышхъэум и 16-м «ЭкоЦентрэм» и оператор Мыеекъуапэ ичилгээ «Черемушкэхэр» заджэхэрэ пластикым хэшъыкъыгъэхэр ратэкъонхэм па баки 10 Ѣигъэуцугъ.

Къалэм инэмьыкъ чыплигъэми ми мэфэ блаягъэхэм аш фэдэ контейнерхэр ащагъэуцущтих. Общественэ чыплигъэхэм: къэлэ паркын, спорт ыкъи нэмьыкъ джэгуплэхэм адэж контейнерхэр аштэлжэхтэх. Муниципальны образование «Къалэ Мыеекъуапэ» и Къэлэуокъо правительствэ ипроектэу «Къэлэ къабзэр» зыфиюрэм тегээпсихъагъэу республикэм икъэлэ шхъаэ зэхэушихъафыкъыгъэхэу хэхъыр угъоигъэнхэм ипрограмма Ѣызашуахы хъугъэ.

«Пластикыр бэрэ переработкэ ашы. «Ятлонэрэ полимеркэ» заджэхэрэ пластикым хэшъыкъыгъэхэр аш фэдэ контейнерхэр ашагъэуцущтих. Бэшэрэб нэхым Ѣышхъэ къытешууху замал зэрилэхэм ахьшэу шууулэлэлтийнэ нахьшы. Гупчэм иофшигъэхэр къышъольеух ачхэшьильтэйхэхэр ахэм ахьшьильтэйхэхэр.

«Пластикыр бэрэ переработкэ ашы. «Ятлонэрэ полимеркэ» заджэхэрэ технологическэ нэшанэу аш илхэр къыхэнэжых. Материал зэфшъхъафхэр аш хашыкъыжын альякъы. Пластикым хэшъыкъыгъэхэр угъоигъэнхэм, зэхэдзигъэнхэм мы тъэхъаным бизнесымки, тъкъээзыуухъэрэ дунаим игъэхэбзэнхэм мэхъанэ гъэнэфагъэ ялэу Ѣыт», — elo «ЭкоЦентрэм» и Адыгэ къутамэ ипашау Алыбэрд Налбай.

ООО-у «ЭкоЦентрэм» и Адыгэ къутамэ ипресс-къулыкъу

Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ театрэу Цэй Ибрахымэ ыцэ зыхьырэм иартист цээрлиоу, Адыгэ Республикэм инароднэ артистэу Устэкъо Мыхъутар Зэчэрье ыкъом идунаи зэрихъожьыгъэхэр театрам иофшигъэхэм гүхээхъо ашхъуу ыкъи зидунай зыхъожьыгъэхэм илахъылхэмрэ игупсэхэмрэ афэхъаусыях.

Наркоманиер уз щынагъу

Наркотикхэр хэбзэнчэу кызыэрэрагъякылхэрэм епхыгъэхэ зэрэхъугъэм гумэкыгъуабэ кьеты, къэралыгъом ишынэгъончагъэ кыкыреагъечы, цыфхэм наркотикхэм апышагъэхэм, ахэм яахылтгупсэхэм ящыенныгъэ екүтэ. Наркотикир зыгъефедэхэрэм япсауныгъэ ыкчи ящыенныгъэ зэшыкыуагъэ зэрэхъурэр зэкэми ашэ, арэу щитми, аш кыгъеуцухэрэп.

Наркотикхэр хэбзэнчэу кызыэрэрагъякылхэрэм цыфхэм-ки, къэралыгъо хабзэмки, аш епхыгъэхэ ведомствэхэмки гумэкыгъошко щит. АР-м хэгъэгүү клоцл Ioфхэмкэ и Министерствэ наркотикхэр хэбзэнчэу амьгээзеконхэм лынппээрэ иотдел ипашу Нэфышье Рустам кызыэрэиуагъэмкэ, наркотик зыхэлт пкыгъохэреспубликем кызыхъэхэрэп къеубытгъянхэр, ахэр лузыгъэхъэмкэ ар еж ашхъэхэ зыгъефедэхэрэм уголовнэ пшъэдэкыж ягъехыгъянхэр отделым ипшъэриль шхъаэхэм ашыщ.

Аш кызыэрэхигъэштигъэмкэ, Урысыем ишьолтырхэм афэдэу, тиреспублики синтетическэ наркотикхэр «спайс», «солъ» зыфалохэрэм апышагъэхэм япчагъэ бэ хуугъэ. Мы мафхэм нахыбэу агъефедэхэрэп наркотик лъэпкъэу, синтетик зыхэлт веществу «солъ» зыфалорэр ары. Ыпэкэ щылагъэхэ «спайс», «марихуана» зыфэлпштхэр луигъэлхти, ахэм ачыплэ ар ихъагъ. Аш нэмийкэу «героинри» анах агъефедэхэрэм ашыщ. Мы наркотикир лъэпкъяа мэхъу. Китаем кыыращиэрэп полуисинтетическэкэ макло.

Наркотик лъэпкъэу «солъ» зыфалорэр къэгъотыгъошу, ыуасэки нахь пыут. Етланы мыш дэжьым анах шхъаэу кыихэб-

кациер) хэхьэ. Пкынэ-лынэм икъэбзыжын псынкэу земьяжъэхэ, клоцл егъэфыкъо ыкчи цыфхэм идунаи ехъожы е сэкъатэу къэнэ. Джаш фэдэу «спайс» ылкъ кыкылхэ бэмэ аш зытырашшэжэ.

2019-рэ ильэсэм АР-м хэгъэгүү клоцл Ioфхэмкэ и Министерствэ хэбзэхъумэкло ыкчи хэбзэгэцэлкэхэ къулыкъухэр игъусэхэу наркоманием епхыгъэхэ бзэджэшагъэхэм ябэнгъянхэмкэ оперативнэ-лыхъун ыкчи пшъорыгъэш Ioфхъабзэхэр зэрахъагъэх. Анахьэу анаш зытырагъэхэй наркотикхэр кызыщырагъякылхэрэ «каналхэр» зэфэшыгъянхэр ыкчи наркотик зыхэлт пкыгъохэр хэбзэнчэу республикем кызыэрэштирагъякылхэрэп нахь макло шыгъянхэр арых.

Сыдэуштэу тиреспубликэ наркотикир кыирахъэрэ?

Цыфхэр наркотикхэм апышагъэхэ зэрэхъухэрэп нахыбэу кызыхъэхэрэп миграцием епхыгъэхэ Ioфхъохэр, зыщаэпшнэхэрэп учрежденихэу тиреспубликэ итхэр, Интернетым исайтхэр кызыщырагъякылхэрэ наркотикхэр хэбзэнчэу кызыэрэрагъякылхэрэп, наркотик зыхэлт уцхэр кызыэрэрагъякыхэрэп арых. Наркотикхэм япхыгъэхэ бзэджэшагъэхэр гэунэфыгъуа хуугъэх. Сайт хэушхъафыгъэ Интернетым кызызшэуахы, ар кызыщырагъяфедэхэрэп кылахъаэхэрэп, — elo Нэфышье Рустам.

2019-рэ ильэсэм имэзи 7-у пкыгъяа наркотикхэм япхыгъэ бзэджэшагъэхэ 215-рэ тиреспубликэ щызэрхъагъ. 2018-рэ ильэсэм егъэшагъэхэм, а пчагъэр 75-кэ нахьы. Мы лъэныкъомкэ бзэджэшагъэ зезыхъагъэхэ нэбгыри 129-мэ уголовнэ Ioф къафызшэуахыгъ. Тиреспубликэ ар бэ. Хэбзэнчэу наркотикир кызыэрэрагъякылхэрэп епхыгъэхэ гьогогу 90-рэ бзэджэшагъэхэ хыльэ ыкчи хыльэ дэдэ зэрахъагъэхэр агъеунэфыгъ. Наркотикир епхыгъэ бзэджэшагъэхэ кычлагъэштигъэм ипчагъэр процент 1,7-кэ нахьы. Хэбзэнчэу наркотикир кычлагъэштигъэм ипчагъэр ахьщэр карточкэм афызагъахъэ. Нэужым зыдагъэтыллыгъэр наркоманым кыфатхы. Чылпэ гъэшгэйхонхэр къагъотых — къэхалъэхэм, хэккитэкъуплэхэм, зыгъэлэфыгъэ паркхэм ячыг чэгъхэм. Таджикистан, Узбекистан героинир къаращи. Ар лъаплэ ыкчи бэмэ афызэшокырэп. Адрэ синтетикэ зыхэлт наркотик лъэпкъхэр нахь кызыщыкылхэрэп. Адрэ синтетикэ зыхэлт наркотик лъэпкъхэр нахь кызыщыкылхэрэп. АР-м инаркологическэ диспансер зэпхыны-

зэ наркотикхэр зыгъефедэхэр, ауасэ зыгъедизыр щэфаклохэм кызыщыкылхэрэп. Зыщхэрэмрэ зэзыхъылтэхэрэмрэ Интернетымкэ зэзэгыныгъэ зэдашыш, тефэрэ ахьщэр карточкэм афызагъахъэ. Нэужым зыдагъэтыллыгъэр наркоманым кыфатхы. Чылпэ гъэшгэйхонхэр къагъотых — къэхалъэхэм, хэккитэкъуплэхэм, зыгъэлэфыгъэ паркхэм ячыг чэгъхэм. Таджикистан, Узбекистан героинир къаращи. Ар лъаплэ ыкчи бэмэ афызэшокырэп. Адрэ синтетикэ зыхэлт наркотик лъэпкъхэр нахь кызыщыкылхэрэп. АР-м инаркологическэ диспансер зэпхыны-

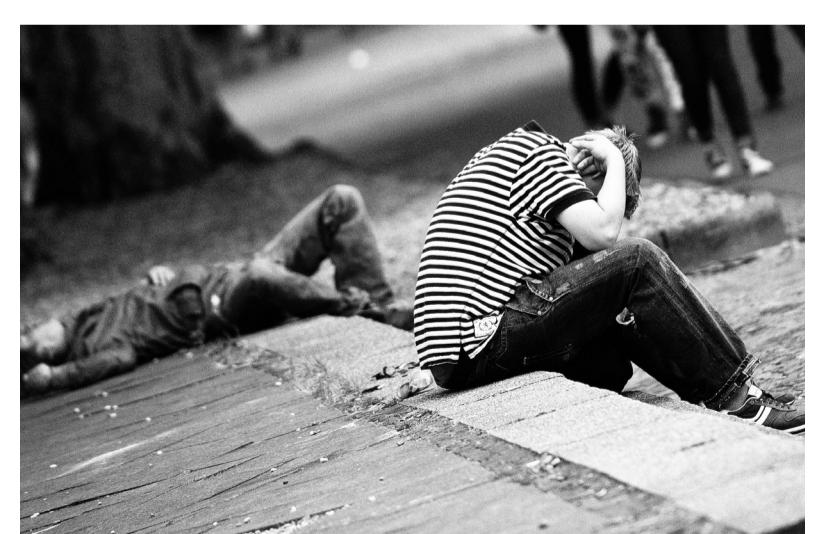
кызыэрэрагъякылхэрэм игумэ-кыгъохэм общественностын ынаэ атыредгэдэнэм, цыфхэм ипсауныгъэхэ наркотикым иягъэу къаклорэр зэхядгэшэхэнэм ыкчи хэбзэхъумаклохэм цыхъэу афашиярэм зыкечээтигъэнэм афэш АР-м хэгъэгүү клоцл Ioфхэмкэ и Министерствэ епхыгъэ наркокулыкъум иотделрэ АР-м гъесэнгъэмрэ шлэнгъэмрэхэ и Министерствэ зэгъусэхэу наркотикхэм апшүүеклэгъэнэм епхыгъэ социалнэ рекламэмкэ Урысые шьольтыр зэнэкьюкою «Тызэгүсэу щыненгъэр къэтажкугъэхум» зыфиорэм тыхэлжэгъагъ. Джаш фэдэу урысые Ioфхъабзэу «Хъадэгъур зыщаэрэр къысали» зыфиорэр редгээкло-кыль. 2019-рэ ильэсэм мэльтэфгүум и 17-м кыыщгээжъагъэу и 26-м нэс межведомственнэ зэхэубытгэхэ оперативнэ Ioфхъабзэу «Дети России-2019» зыфиорэм иапэрэ едзыгъо редгээкло-кыль. Ioфхъабзэра анахьэу зыфэгъэхыгъагъэр зыныбжь имыкыгъэхэр наркотикхэм ашыухъумэгъэнхэр, ар уз щынагъо зэрэштийр агурыгъэлгээхэнхэр ыкчи наркотикир зыгъефедэхэрэп Итахъохэр кыхэгъэштигъянхэр арых, — кылыагъ Р. Нэфышын.

Наркоманиер уз хыльэу щит, аш тиньбжыкабэ зэреклодылэрэхэр хэткли шъэфэп. Кыйтклэхъухъэхэрэ лээжухэр аш щыухъумэгъэнхэм, цыфхэм ипсауныгъэ зэрар езыхыштхэ шыкылхэр щыгъэзэштигъэнхэм афэш къэралыгъо мэхъан эйе мы Ioфхъом eklolIэгъэн фае. Шуагъэ кытэу аш пэуцужыгъэнэм фэш мыш епхыгъэхэ ведомствэхэр зэгъусэхэу, общестьвэр, ны-тихэр кыхэгъэштигъэнхэм, гумэкыгъом идэгээзыжын икьюу пыльынхэ, пэшшорыгъэш Ioфхъабзэхэр нахьыбэу зэхашэнхэ фае.

КИАРЭ Фатим.

гъэштигъэм пльэкыштийр зэгъого-гъо агъефедэшт дозэр, ар грамм 0,30 хьоу, кызыэрэрагъякылхэрэр ары. Ар зэрэгоштыгъэ шыкылхэр бэмэ нахь ашлогупсэф. Джаш фэдэу «солыр» шыкылхэрэштигъэм наркотикир пкыльштэлхэм иягъэ екы, ау «спайсир» зэкэлмэ анах дэй. Мир зыгъэхъазырхэрэм химическэ веществу къуачлэхэр зэрахалхъэхэрэм япкъ кыкылхэр, цыфхэм зэрэуфагъэм тетэу пкынэ-лынэм щэнаутыр (интокси-

Сурэтхэр зэуухыгъэ къэбарллыгъээс амалхэм къарытхыгъэх.

Хэти ашыгъупшагъэп, сиди ашыгъупшагъэп

Лъэужэу къыигъэнагъэр мэпытэ

Хэгъэгү зэошхом лыхъужынгъэ щизезыхъэгъэ Хъакъуй Абу щыенгъэм кыщикүгъэ гъогур иорденхэм, медальхэм къагъэльягъо.

Теуцожь районым икуудажэу Пщыкъуйхъаблэ 1921-рэ ильэсүм А. Хъакъуир къыщыхъугъ. Ятэу Къадыр хъызметшалпэу Чапаевым ыцэ зыхырэм иапэрэ тхаматэу хадзыгъагъ. Абу ыныбжыкэ къытефи, 1940-рэ ильэсүм Дээ Плыжым къуагъэ.

Я 123-рэ шончэо дивизием ия 245-рэ полк иеджаплэ къуухи, дээ къулыкъур Карелием щихынэу ригъэжъагъ. А уахтэм фашист тахаклохэр тихэгъэгү заоки къибэнагъэхеу щыхункіэштыгъэх. Взводым икомандирэу А. Хъакъуир младшэ лейтенантэу Ѣытыгъ.

Псэуплэ Лисинэм дэжь заом имашо зышилтыгъэгъ. Минометнэ батареир фашистхэм апэуцугъэу чэнагъэхэр аригъэштыгъэх.

Я 245-рэ шончэо дивизием икомандирэу Ильинкэ а лъеханым ытхыгъагъэхэм ашыщхэр архивым къихсэхыгъэху сяджээз, хъугъэшлагъэхэм нахь куу защигъэгъозагъ. Хыгъэхунэм фашистхэр тидзэклолхэм тырафыжыгъэх, Выборг ихитуулалу Пейкар-Сари взводыр Ѣызаоштыгъ.

Пыйхэм япулеметхэр зыдэштихэ чыпли 5, минометнэ батареим илашхэр зэхикъутацьэх, взвод 2 фэдизэм машор ариди, ыгъэстэгъэх.

Аш фэдэ зэфхэхысийж тхыгъэхэу А. Хъакъуим изэо гоуухэр къэзийцэхэрээр 50 фэдэз мэхъух. Офицер бланом лыгъэу зэрихъагъим пае Жъюгъо Плыжым иорден гъогогъуито, Хэгъэгү зэошхом иорденхэу а I-рэ ыкчи я II-рэ лъэгаплэхэр зилэхэр, медальхэр къифагъэшьошагъэх. Ленинград икуэухумэн зэрэхэлжъагъэм, Кенигсберг зэраштагъэм, Германием, Япониим зэрэгтагъэхэм, нэмийкхэм яхылпэгъэ медаль-

хэм уяплъизэ, тарихым инекубгъохэм гукэ зафөогъэшэжъ.

Заом имафэхэр

1941-рэ ильэсүм бэдзэогъум и 3-м къалэу Кексгольмэ дэжь А. Хъакъуир Ѣызаозэ ылъакъо къялаш. Офицерым госпиталым къышелазэхи, ыльэ къытырагъэуцожыгъ. А. Хъакъуир вズводэу зыхэтиштигъэм ыгъэзэжъигъ, ау бэ темшигъ, 1941-рэ ильэсүм шышхъэум и 24-м, ылагъэ къызытирашэм, икэрыкіеу медицинэм илофышэхэм алэкіефагъ.

Ипсауныгъэ зыпкъ зеуцожым, Ленинград икуэухумэн фэгъэхыгъэ заом хэлэжъагъ. Чэш-мэфэ 900-м къыклоц фашистхэм революцием икъалэ къадыхъагъэу зэо хыльэр къуагъэ. Мамыр цыфхэу Ленинград дэсхэм тидзэклолхэр Иепыгъэу афхэхуцштигъэх. Гъомылапхъэхэр афикүштигъэхэп, гъаблэм зэльникүгъэхэу къелцыкхуэр, зыныбж хэхлодыгъэхэр Ленинград Ѣыспсэущтигъэх. Унэхэр агъэплынхэ альэкынтигъэп, чылэм, гъаблэм узэу ахахырэм цыфхэр якодылпэштигъэх.

Минометнэ батареим ипащэу лейтенантэу Хъакъуй Абу пыйхэм утн лъэш яхыгъэнэм зэрэфэзаорэм даклоу, мамыр цыфхэм ишүаагъэ аригъэхынным пыльгъ. Ленинград блокадэр зытырахыжым, я 3-рэ Белорусскэ фронтым дивизиер хэтэу фашистхэр зэкладэжынтигъэх. 1944-рэ ильэсүм старшэ лейтенантэу А. Хъакъуир минометнэ вズводым икомандир. Тидзэхэр апеки лъэкүлатэх.

Кенигсберг фэгъэхыгъэ заом дивизием лыгъэ Ѣызэрихъагъ. Германием ыкчи аш къыдэзыгъаштэхэрэ къералыгъохэм

ядзэхэм членэгъэ инхэр ашыхэз эз зэклэклохыхэу фежьагъэх.

Теклонигъэм ыуж

Фашист тахаклохэр тидзэхэм зэхакъутэхи, 1945-рэ ильэсүм Теклонигъэр къызыдахым ылж Япониим иуэштигъэ купхэм СССР-м икээралыгъо гъуналкъэхэм заом имашо икэрыкіеу ашызэкиагъаблэштигъ. Я 3-рэ Забайкальскэ фронтым ия 46-рэ полк А. Хъакъуир хэтэу Монголиим ичыгу нэсигъ. Маньчжурием еклюрэ гъогум тидзэхэр рыхкохээз теклонигъэр къызэрдахыжтым ячыхэ тельгъигъ.

Япониим идзэхэм членэгъэ инхэр ашыгъэх. 1945-рэ ильэсүм ыонгыо мазэм и 2-м дунээ заор ахыгъ. Япониим ипащхэр еуцоплэнхэ фае хуульгъэх тидзэхэм къатеклонхэ зэрэмийльэхээ.

Мамыр псэуклэр

Ильэси 7 дзэм къулыкъур Ѣызыхыгъэ капитанэу А. Хъакъуй шышхъэу мазэм ядэжь

къыгъэзэжыгъ. Мэшлокумкэ къекложы зэхум шхъангъупчъэм илпъизэ, заом имафэхэр, ныбджэгъухэу фэхыгъэхэр, Теклонигъэр къэзигъэблэгъагъэхэр ынэгү къыклохъожыкытгъигъ.

Икъэбархэр къытотэнхэр, къызыщытхъужынэр ишэнгъэхэп. Блэкигъэ уахтэм фызэпльэкыжызэ заом имашо къыпкырыхъэу, игупшисэхэм рэхьат къырамытэу уахтэ къеклүштигъ.

1945-рэ ильэсүм Ѣылэ мазэм Кенигсберг фэгъэхыгъэ заор капитанэу А. Хъакъуим ынэгү къыклохъожы. Минометнэ батареим фашистхэм яашхэр, пытаплэхэр зэхекъутэх. Метрэ 300 ишомбгъуагъэу пыйхэм пытаплэхэр ялагъэр тидзэклолхэм зэхакъутэх. Батареим илашхэки, ицифы пчагъэки членэгъэ ымыншээу пыйхэм утн лъэш зэрахыгъэм фэшлэ Хэгъэгү зэошхом иорденэу я II-рэ лъэгаплэ зилэр А. Хъакъуим къыфагъэшьуаш.

Мамыр псэуклэм игъэпсийжын хэлажээ зышлонгъо Хъакъуй Абу ядэжь къызегъэзэжы, Ѣылэнигъэм икэрыкіеу зыфигъэсжьэу ыублагъ.

Ядэжь къызэклохъым

1951-рэ ильэсүм къыщегъэжыгъэ Тууцожь, Тэхъутэмийкэ, Кощхэблэ районхэм ярайфохэм юф ашишлагъ. 1961-рэ ильэсүм финансхэмкэ ыкчи экономикэмкэ факультетхэр къалэу Орджоникидзе (Владикавказ) къышиухыгъэх. Кощхэблэ районым къыгъэзэжы, обществэнэ-политикэ Ѣылаклэм чанэу хэлэжъагъ. КПСС-м и Кощхэблэ райком хэтыгъ, районым депутатэу Ѣыхадзыгъэштигъ. Пшъэрыльзэу фашырэр сидигъуи дэгъо ыгъэцаклэштигъ.

Хъакъуй Абурэ ишъхъэгъусэу Нурыетрэ пхууитгурэ зы шаорэ зэдаплугъ. Пхъорэльхэм сабийхэр ялэх.

А. Хъакъуим ыгу къытемыожими, лыхъужынгъэу зэрихъагъэмкэ, ишүаагъэкэ непи къытхэт.

1954-рэ ильэсүм Ленинград Ѣылэхэу афхэхыгъэ къыфэзшыхъэрэм «Ленинград ицифы гэшүаагъ» зыфиорэ Ѣытхъуцлэр къыфаусыгъ.

Хэгъэгү зэошхом лыхъужынгъэ Ѣылэхэу афхэхыгъэ къыфэзшыхъэрэм «Ленинград ицифы гэшүаагъ» зыфиорэ Ѣытхъуцлэр къыфаусыгъ.

Теклонигъэм и Мафэ жыоныгъаклэм и 9-м дгъэмэфэхэи зыхъуклэ, зэхахъэхэм цыфыбэ ахэлажъэ. «Егъашлэрэ полкын» нэж-лужхэр, сабийхэр, зэклэлэхэхэр зэфещэх. Ялахылхэм ясурэлхэр айыгъхэу къалэхэм, районхэм ягупчэ урамхэм къарэклол. Хъакъуй Абу исурэти лъэгъупхъэу илахылхэм зэхахъэм къыщагъэльягъ. Лыгъэм, гукэгъум, адигагъэм, зэкьюшнагъэм игъэптигъэн уатегуши Ѣышлонгъомэ, А. Хъакъуим фэдэхэр арих апэу къахэгъээнхэу зытэфэхэрэр. Адигэ Республиклэм хэхъонигъэу ышыгъэрэм ягупчэ урамхэм къарэклол. Хъакъуй Абу исурэти лъэгъупхъэу илахылхэм зэхахъэм къыщагъэльягъ. Лыгъэм, гукэгъум, адигагъэм, зэкьюшнагъэм игъэптигъэн уатегуши Ѣышлонгъомэ, А. Хъакъуим фэдэхэр арих апэу къахэгъээнхэу зытэфэхэрэр. Адигэ Республиклэм хэхъонигъэу ышыгъэрэм ягупчэ урамхэм къарэклол. Хъакъуй Абу изэо ыкчи имамыр тьогухэр Ѣылэнгъэм илотаклох, неущрэ мафэм ильэгъо пытэх.

Хъакъуй Аслын.
Къалмыкын изаслуженнэ артист, Адыгэ Республиклэм искусствэхэмкэ изаслуженнэ юфышэшху, режиссер.

Ифэло-фашэхэм зарегъэушъомбгъу

Сбербанкын макъэ къызэригъэугъэмкэ, банкоматхэмкэ ахьщэ зэфэгъэхыжыныр къэралыгъом зэрэпсаоу Ѣагъэцэклэн альэкышти Сбербанк Онлайн шылкіе зыгъэфедэхэрэм зэклэм.

Ахьщэр бгъэхынным фэшлэ ар зыуу-кленэу Ѣытхым имобильнэ телефон инохомр е аш ыцэ, ыльэкъуацлэ, ятэ ыцэ пшэнхэ фое. Сбербанкын, ахьщэр икъутамхэх (Сбербанкын ичтэй) ахьщэр иэрлэхъэу къэзитын амал зинэ банкоматхэр зыхэтхэм е аш иофисхэу зэрэкээралыгъо итхэм ахьщэр къацшипхыжын пльэкышти. А ахьщэр къипхынным пае СМС-у къыплигъацъэм хэт код шэфыр къыхэхынныш, ар банкоматын «Іеклэбгъэхъян» фое. Чэш-зымафэм сомэ мини 150-м нэсэу Сбербанк Онлайнымкэ къэралыгъом итын

дэрэ чыпли ахьщэр бгъэхын пльэкышти.

Лариса Безделева, Сбербанкын и Къыблэ-Къохъэлпэ банк итхаматэ итуадз:

«Банкын иклиентхэм язакъоп мы фэло-фашлэр агъэфедэнным иамал зэдгээгъэты тшлонгъор. Картэ имылэми, фаехэм зэклэми тиофисхэм, тибанкоматхэм мыш тетэу къафагъэхъирэ ахьщэр алыгъэн амал джы ялэ хуульгъ. Къыблэм ыкчи Темир Кавказын ашыгъсэхүэрэм мы фэло-фашлэм шуацэу хэлъым уасэ зэрэфашышти сицыхъэ тель».

Онлайн-гъэхынным ахьщэу тэфэрэр

нахь макл офисынкэ бгъэхынным нахьи: ахьщэу бгъэхырэм ипроцент 1.5-рэ, сомэ 30-м къыщегъэжьацэу 1000-м нэс. Ахьщэр зытупшырэр ыкчи ар зыуу-кленэу Ѣытхыр Сбербанкын зэпымыю Ѣегъэгъуазэх аш рыкъорэм. Ахьщэр цыфым ытупшыгъэр ар зыфигъэхырэм зыуу-кленэ, зыгъэхыгъэр Сбербанкын къэбарын Ѣегъэгъуазэ.

Тапэклэм мыш фэло-фашлэр УФ-м ирэгийн 27-у Сбербанкын и Темир-Къохъэлпэ, Волго-Вятскэ ыкчи Поволжскэ къутамхэр ари нылэп зыщаагъэцаклэштигъэхэр.

ЦЫФЫПСЭМ УАСЭ ИЛЭП

Автомобиль гьогухэм къатехъухъэхэрэ тхъамыкагохэр водительхэу рулым кэрысхэм язакъоп зилажъэхэр. Ежь гьогухэр зыфэдэхэми, инфраструктурэр зэрэгтэпсигэми ахэр япхыгъэх. Мыш дэжым къэгъэн фаер машинэхэр зезыфэхэрэри, гьогухэр зэпзызычхэрэ цыфхэри зэфэдэу сакынхэ зэрэфаер ары.

Къалэу Туапсе укызыщы-дэкъижырэ чыгыпэм ильэсыбэрэ къэлэ ГИБДД-м иофышэ купхэм ашыц горэм къулыкы щихыгъя. Мыш къэсихэрэ водительхэм ячъе кызыкыщагацкээрэ зэрэгтэпшынэштхэм тешынхъэхэкэ арэп, аварием хафи зэхикүтэгъэ «жигуленкэ» гьогубгъум лъэгапэм щытырагъяуцагъэр азуу анэгу къызэрэкидзэрэ ары. Ар зыльзгъурэр къышышын ылъекыщтым емыгутшысан ылъекыщтыгъэп.

Статистикэм къытихэрэ пчайхэмэ къызэраромкэ, ильэс къэс тикъэралыгъо ильгогухэм къатехъухъэхэрэ машинэ зэутэхэм нэбгырэ мин 32-рэ фэдиз ахкъуадэ. Зэрэхъурэмкэ, ильэс къэлэ цыкъухэм е район гупчэхэм ашыпсэурэмэ афэдиз (гүшүйм пae, Псышуюпэ фэдэу) чышхъашьом теклюдкы.

Мафэ къэс плаугъэми ухэмийкъонеу, водительхэм ямашинэ зефакъэрэ лъэсрыкъохэм гьогум узэрэрыкъон е ар зэрэзэпчын фее шапхъэхэр щылхэр зэрэгтэхэхээрэмэ ажъ къи-къыкэ, къэбар гомылхэр зэхэтэхых. Гъогум хэбзэнчьеу щызкохэрэм администривнэ пшэдэкъижьеу арагъэхьырэр нахь къагъэхьэшэ зэптыими, аш къымыгъяуцурэр джыри маклэп.

Мы иофым хэкъипэ фэхъунэу щытхэр гьогуш хызметым ишшэрильхэр, гьогухэр зэрэгтэпхырэ шыкыэр зэблахъунхэр, шыкылакхэр агъэфедэхээзэ инфраструктурэм ильтэпсын лагъэктотэнэр арых. Аш фэдэ eklonlakхэр Шъачэ Олимпиадэм фагъэхъазыр зэхүм гьогушхэм агъэфедэгъагъэх ёкы щитху хэлъеу зэшүахыгъагъэх. Уахътэм диштэрэ гьогухэр, лъэмийджхэр, туннельхэр агъэпсыгъях, автомашинэхэр сыхыт заулэрэ зэхэтху гьогухэм атэтижхэрэп. Джыри а иофхэр лъыгъэктотгъэнхэ фае.

Котыгъэу Тыркуем игъогушхэм агъэфедэх. Ахэм яшуагъэ къизэрэлорэр пстэумэ янэрильгъэ, машинэ зэутэххэр, цыфхэр ахэм зэращифыкъохэрэр нахь маклэ хүгъя. Цыфхэм хабзэм чыхъяу фашырэм къиххуягъ.

Тарик къызэрэлоремкэ, автомобиль гьогухэм ягъэкъэжын хабзэм ахъщэу хилхъэрэм зыкъегъашыпкъэжы. Гьогухэм язитет нахь дэгүү зэрхъугъяа машинахэр нахь маклэ зэутэхых.

УАХХТЭМ ДЕШТЭХ

Тыркуем игъогухэм афэдэу Иорданием ихэми афэсакых.

Мы къэралыгъом хэхъоныгъэхэу ѿшыгъэхэм уямыхъопсэнэу щытэп. Зеклон индустрису хэгъэгум зыщызыгъашыпбгъугъэм ихъатыркэ мылькушо казнэм къихъя хүгъя, арыш, гьогухэм язитетгэпхын пэулагъэхэрэ ахъщэм шыхъасыхэрэп. Мыш къэрэлорэр зыгъэпсэфакъохэм агъэшгъожырэп иофышэпэ цыкъухэу цыфхэр тхъамыкэу зыщы-псэухэрэм апэблагъэхэу гээстиниыгъэрэ зыщащэхэрэ станцихэр, пкыгъо зэфэшхъафхэр зытэлхэ тучан мыинхэр, бэдзэр-шыпхэр, шхэпэ цыкъухэр къызэрэшызэуахыгъэхэр. Цыфхэм яшылакхэр зэхъоклы, федэ къызхэхыщхэ аофшэпэ унахэрэ зэхашагъэх.

Иорданием икъэлэ шхъяаэ иурамхэм ашыц Амман Мухаммед Шеркес сиргиусэу тырэкло. Ар ильэсыбэрэ чыгыпэ полицием иоф щишлагъ, гьогухэм язитети, зэрэгтэпхэхэрэри дэгъою ешлэх. — Машинэхэр къызэтеуцохэу, зэжэжхэу миш зэрэшьимыхъу-рэр шыпхыа? — сеупчы аш.

Гъогум тъзтетэм автомобилю рикъорэр гъунэнчьеу къыпшо-шы. Зэпблэгъэ дэдэхэу лъы-къатэхэу пльэгъущых, ахэр

пэ мэхъу. Мафэ къэс зыгъэпсэ-фыгъо лъэхъаныр екыфеклэ псэупхэхэу Псышуюпэ, Лоо, Тыгъэмийпс къащизхэхъэрэ машинэр бэдэд.

Амман ильгогухэм машинэхэу ашызеклохэрэм япчагъэ къы-щызыгъакхэрэм ашыц чыопсы-ри. Мафэхэр зэрэжъоркэ дэдэхэм пае гьогухэм къатехъхэрэр къэралыгъо къулыкъушихэмрэ юфышэ клохэрэ цыфхэмрэ. Ертуаджэхэу гьогум тетхэу цыфхэр щыпльэгъухэрэп, тигъэр отысыфеклэ кондиционерхэм унэхэм юф аашацэ. Цыфхэр жууцу гьогум къызытхэхъэрэр къызышүнкыкэ ары. Ахэм шхагъэхэр, зыгъэпсэфылхэр, супермаркетхэр якlyapлэх.

Кфар-Камэ тъзэрэшэрэ автобусым иводителэу Натхъо Аббас къыхихыгъа гьогур щы-кагъэ гори имылэу гъэпсыгъэ. «Мыш рикъохэрэм ылкэ аты, — къеуатэ аш. — Уфаемэ, пэшорыгъэшьэу билет къэпщэ-фынышь, охътабэрэ ар бгэ-федэн пльэкыщ. Нэмийк шыкы щы: гьогум урыкъуагъэмэ, тэфэгъэ ахъщэр итэу квитанци-ер унэм къыпфэкло. Трассэм ыбгъухэм сканерхэр атетых, компьютерым ахъщэ лые къып-тирильхъаштэп, ау ежь иери уйгэшхыщтэп».

УАХХТЭМ ДЕШТЭХ

Үүжирэ мафэм ижьирэ Ие-русалим къытажэштъя. Мыш уахътэм диштэхэрэ гьогу шуум-бгъохэри, бэшлагъэу агъэф-дэхэрэ гьогуж цыкъухэри щы-зэхэпхъягъэх. Гьогухэм къэлэ-дэсхэм явтомобилхэри, тури-стхэр къезыщэхъэрэ автобусхэри бэу атетхэми, язэрар зэрамыгъэкэу ыкы зэхэмийль-дэхэу ашызэблэкых.

— Израиль ильгогухэм уащы-

зеклонир щынагъуа? — сеупчыгъ Натхъом.

— Ар рулым узкыкъэрытис-хэрэм ельтигъэ. Уимашинэ ахъщэ къырыблэжынэу уфаемэ, уитранспорти уфэсакыщ. Ша-пхъэхэр гьогум щызыукохэрэм чыпхэли полициер пхъашэу къа-пэйокы.

Ильэс заулэкэ узэкъэлэбэ-жымэ, Натхъо Аббас иунашо машинэ зэутэхэм хэфэгъэхэрэп. Автомобилитэл зэутэхъигъэмэ, мысэр псынкэу къагьоты. Тихабэхэр пытэх ёкы пхъашш. Анахъяу зэутэхэм хэфагъэхэм сабийхэр ахътэгъэхэмэ, къыпшхъасыщхэ. Анахъяу зэгъэфедэхэрэри дэгъою ешлэх. — Машинэхэр къызэтеуцохэу, зэжэжхэу миш зэрэшьимыхъу-рэр шыпхыа? — сеупчы аш.

Амман ильгогухэм автомобилю зэрэшьизкохэрэр, цыфхэмлион пчагъэ зыгъэпсэурэ къалэм машинэхэр зэблэмы-къышхъяу къызэрэшызэтему-цохэрэр ти Шъачэ къысэтехы-

НЫБЭ АНЗОР.

Шъачэ — Стамбул — Анкара — Тель-Авив — Иерусалим — Шъачэ.

Баскетбол

Чъэпьюгъум ригъэжъэшт

Мыекъопэ баскетбол командэу «Динамо-МГТУ-м» ильэсыкэ ёшэгъум зыфегъэхъазыры.

— 2019 — 2020-рэ ильэс зэнэкъокур чъэпьюгъум и 12-м аублэшт. «Динамо-МГТУ-м» итренер шхъаэу, Адыгэ Республикаэм изаслуженэ тренерэу Андрей Синельниковым тизэрэшигъэзагъэу, тикомандэ зэнэкъокум зыфегъэхъазыры, опыт зиэхэшлаклохэр къыригъэблэгъагъэх.

Гандбол

Алинэ «Адыифым» къыхэнэжы

Европэм гандболымкэ изэнэкъоку Словением щыкъуагъ. Ильэс 17-м нэс зыныбжь пшъашъэхэр медальхэм афэбэнагъэх.

Урысыем ихэшыпыкыгъэ командэ хэтхэу гандбол клубэу «Адыифым» иешэклүү 7 зэлукэхъум ахэлэжъагъэх. Апэрэ

чыпэр Венгрием къидихыгъ. Швецием тыжыныр ыхыгъ, джэрээр Францием фагъэшшошагъ. Урысыем ятфэнэрэр къы-

дихыгъ. Юлия Баевар, Мария Кучеренкэр, Алина Морозовар, Юлия Кожубековар хэгъэгум ихэшыпыкыгъэ командэ щешлагъэх. М. Кучеренкэр командэм икапитаныгъ.

Мыекъуапэ испорт еджаплэу Джэнчэтэ Султлан ыцлэ зыхырэм зыщызыгъесэгъэ Юлия Баевар Европэм иныбжыкэ эхэшыпыкыгъэ командэ хагъэхъагъ. Джабгъу лъэнэыкъомкэ гупчэм анахь дэгъо щешлагъэу зэхэзаклохэм къыхахыгъэ Ю. Баевар тренерэу Никита Голубетъасэ.

Европэм изэлукэгъухэм ахэлэжъагъэхэ тишшашъэхэр суперлигэм щешэнхэу «Адыифым» едъэблэгъагъэх, — къытиуагъ Урысыем изаслуженэ тренерэу, тикомандэ итренер шхъаэу Александр Реввэ. — Тиньбжыкэхэм бэкэ тагъэгүгъэ.

Юныгъом ыублэшт

Гандбол клубэу «Адыифым» 2019 — 2020-рэ ильэс ёшэгъур Юныгъом и 1-м ригъэжъэшт.

Клубим зэлукэгъухэм зафегъэхъазыры. Астрахань шышхъэум щыклошт турнирим «Адыифым» хэлэжъэшт.

— Спорт еджаплэм къычлатуулгъэхэ нэмэйк ёшлаклохэри «Адыифым» аштагъэх, — зэдэгүүштэгъур лъегъэклиятэ Мыекъуапэ иадминистрации физкультурэмкэ ўкы спортымкэ и Комитет итхаматэу Дмитрий Щербаневым. — Диана Казихновар, Ангелина Кузеваловар, фэшхъафхэри «Адыифым» дэгъо щешэнхэ альэкишт.

Урысыем икомандэхэу суперлигэм хэтхэр тишшашъэхэм ашыщхэм къальэпльэх, якалэхэм арагъэблагъэх ашоигыу. Иепэлэсэныгъэ зыхэль ёшэкло ныжынкэхэр «Адыифым» пытэу хэуценхэу игэе имыфэхээ нэмэйк команддэхэм ашешэнхэу зэрэфежъэхэрээр тухэк.

Алина Морозоварам Урысыем икомандэ анахь дэгъухэм ашыщхэр къеджагъэх нахь мышлэми, «Адыифым» къыхэнэжыгъ. Адыгэ Республикаэм икомандэ Алинэ щешэнхэ зэрэшлонгъор лъэшэу тигуапэ.

Сурэтым итыр: Алина Морозовар.

Футбол. Купэу «Къыблэр»

Гуетынгъэм ёшэгъур игъус

«Спартак» Владикавказ — «Зэкъошныгъ» Мыекъуапэ — 0:2.
Шышхъэум и 16-м Владикавказ щызэдешлагъэх.

«Зэкъошныгъ»: Гиголаев, Хъягъур, Омаров, Катаев, Кирьян (Ещенко, 70), Белов, Ахмедханов (Бровчук, 80), Делэкъу (Макеров, 60), Къонэ (Дыхъу, 65), Крылов, Кадимов.

Къэлапчъэм іэгуаор дэзыдэзагъэхэр: Катаев — 25, Къонэ — 60.

Зэгурӯоныгъэ ахэлъэу тишлаклохэр зэнэкъокум хэлэжъагъэх. «Зэкъошныгъэм» итренер шхъаэу, Адыгэ Республикаэм изаслуженэ тренерэу Ешыгоо Сэфэрбый тизэдэгүүштэгъэ къышыгъэшчыгъэ зэкэ тишлаклохэм гуетынгъэ ин ахэлъэу теклони гъэм зэрэфэнагъэхэр.

Тазыр ёшлаплэм «Зэкъошныгъэр» ихээзэ, «Спартакым» гумэкыгъохэр къыфиҳыщтыгъэх. Денис Крыловым ухъумакло ыгъэлэпльэхъун ылъэкыгъ, ыпэкэ ытгыгъэ іэгуаом Никита Катаевыр лъыччи, шхъэкэ ёуга. Бысымхэм якъэлэпчъэут іэгуаом лъынэбагъ, ау къыззэкидзэжын

ылъэкыгъэп, 0:1 пчагъэр хъугъэ. Зэлукэгъум иятюнэрэ едзыгъ «Зэкъошныгъэм» «Спартак» ыгъэрэхъягъэп. Тишлаклохэр апэкэ ильгэхэе тазыр ёшлаплэм пэмчыжъэу «Спартак» иухумакло шалхъэхэр ыкууагъэх. «Зэкъошныгъэм» икапитанэу Къонэ Амир тазырыр дэгъо ыгъэцэглагъ. Къэлапчъэм іэгуаор Ѣычэрэгъуг, 0:2.

«Спартак» иешлакло изакьюу тикиэлэпчъэлтэу Давид Гиголаевым къызеклүү, пчагъэр зэрихъокын ылъэкыгъэп. Давид цыхъэшлэгъо ёшлагъ.

Я 5-рэ ёшэгъур игъус

«Черноморец» — «Анжи» — 2:1, «Краснодар-3» — «Аланя» — 1:1, «Волгарь» — «Спартак» Нч — 6:0, «Мэшыкыу» — «Легион» — 4:0, «Махачкала» — СКА — 1:0, «Динамо» — «Биолог» — 3:0, «Интер» — «Урожай» — 2:2.

Зэтэгъашх

«Зэкъошныгъэм» мыгъэ ёшэгъу 5 илагъ, зэклэми теклонигъэр къащидихыгъ.

1. «Зэкъошныгъ» — 15
2. «Волгарь» — 13
3. «Динамо» — 12
4. «Махачкала» — 10
5. «Спартак» Нч — 8

6. «Черноморец» — 8

7. «Краснодар-3» — 8

8. СКА — 6

9. «Мэшыкыу» — 5

10. «Интер» — 5

11. «Легион» — 4

12. «Аланя» — 4

13. «Биолог» — 4

14. «Анжи» — 3

15. «Урожай» — 2

16. «Спартак» Вл — 1.

Шышхъэум и 25-м «Зэкъошныгъэр» «Анжи» дешэшт. Зэлукэгъур къалэу Махачкала Ѣычкошт.

Нэхүбтэй ор зыгъэхъазыгъыгъэр
ЕМТЫЛЫН Нурбий.

Зэхэзыщагъэр
ыкы къыдэзыгъэ
гъэкырэр:
Адыгэ Республикаэм
льэпкэ Иофхэмкэ,
Іэкыб къэралхэм ашы-
псурэ тильэпкэ-
гъухэм адьырэ зэпхы-
ныгъэхэмкэ ўкы
къебар жууцэм
иамалхэмкэ и Комитет
Адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-
шыэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм
къаихырэр А4-кіэ
заджэхэрэ тхъапхэу
зипчагъэкэ 5-м
емыхъухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлтээ, шрифтыр
12-м нахь цыкунэу
щытэп. Мы шалхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхъагъэхэр редакцием
зэлгэгъекложых.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаутыгъэр:
Урысые Федерацием
хэутийн Иофхэмкэ, тел-
радиокъетын-
хэмкэ ўкы зэлъы-
їсыкэ амалхэмкэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
Чыпэ гъэоры-
шлам, зэраушыхъаутыгъэ
номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхъаутыгъэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкъэмкэ
пчагъэр
4271
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 2251

Хэутийн
узыкъэлхэнэу Ѣыт
уахъэр
Сыхъатыр
18.00
Зыщаушыхъаутыгъэ
уахъэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шхъаэм
ипшъэрэлхэр
зыгъэцакъэр
Мэшлэкъо
С. А.

Пшъэдэкыж
зыхъырэ секретарыр

Хъурмэ
Хъ. Хъ.